

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
(พ.ศ. 2557 – 2561)

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ

ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งได้มอบภารกิจในการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะดังกล่าว ได้ทำให้งบประมาณและทรัพยากรในการบริหารงาน

พัฒนาของประเทศลงสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี

ความจำเป็นและส่งผลต่อความเจริญของท้องถิ่น จึงได้มีการเชื่อมโยงการพัฒนาของแต่ละองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ให้สอดคล้องสนับสนุนการพัฒนาซึ่งกันและกัน และเพื่อให้เกิดการประสานงานการพัฒนาระหว่าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาพื้นที่ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ

จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น

กำหนดทิศทางในการพัฒนาของแต่ละท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและศักยภาพของแต่ละ

ท้องถิ่น รวมทั้งให้สอดคล้องประสานสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ จังหวัด อำเภอ แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา ซึ่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จึงได้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา”

ฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำและประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา

บทที่ 1	บทนำ	1
บทที่ 2	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา	14
บทที่ 3	การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น	20
บทที่ 4	วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	41
บทที่ 5	ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น	43
บทที่ 6	การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล	46

บทที่ 1

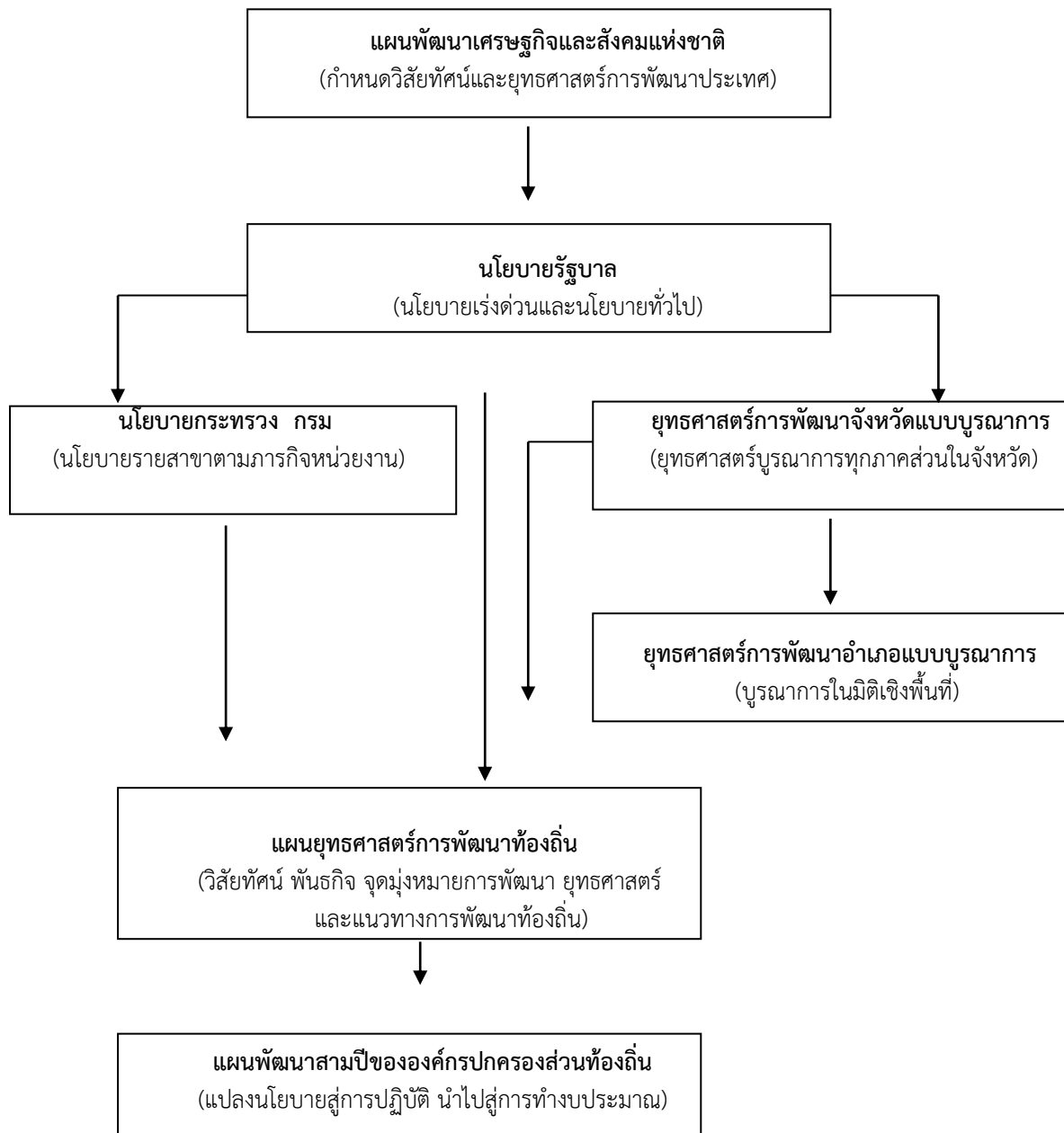
ความเป็นมา และความสำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาของตนเองและให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคต และแปลมาสู่การปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ 2 ประเภท คือ

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาระยะยาว
2. แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียน (Rolling Plan) ที่ต้องมีการทบทวนจะจัดทำทุกปี ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น



ในปี พ.ศ. 2541 กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น โดยกำหนดให้การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเหตุผลและความจำเป็นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะต้องวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเองขึ้น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะต้องดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลระยะปานกลาง 5 ปี (พ.ศ. 2557 – 2561) และแผนพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2557 ให้แล้วเสร็จก่อนที่จะจัดทำร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2557 ซึ่งตามปฏิทินการจัดทำงบประมาณ จะต้องนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในวันที่ 15 สิงหาคม ของทุกปี

ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ขึ้นมา โดยได้ยกเลิกระเบียบฯ เดิมปี พ.ศ. 2541 เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบลถือปฏิบัติและใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนพัฒนาของท้องถิ่นตนเอง

จนถึงปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 โดยได้วางระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบถือเป็นแนวปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประเภทของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา** คือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาอำเภอ

2. **แผนพัฒนาสามปี** คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

3. **แผนดำเนินงาน** คือแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณนั้น เพื่อให้ทราบกิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่ที่ดำเนินการ

องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. **คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล** เป็นองค์กรที่มีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ตลอดจนให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

2. **คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล** เป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดไว้

3. **คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น** เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำหนดกรอบ ทิศทาง แนวทาง รวมทั้งประสานการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจังหวัด อำเภอ ตรวจสอบวิเคราะห์และประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด และให้ความเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดรวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการประสานแผน

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจมอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาให้ คณะอนุกรรมการประสานแผนระดับอำเภอ เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนได้ภายใต้การกำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการประสานแผนกำหนด

สำหรับองค์ประกอบขององค์กรในการจัดทำและประสานแผนพัฒนา (ยกเว้นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา) จะมีลักษณะ “ไตรภาคี” โดยมีองค์ประกอบจากตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนของราชการส่วนภูมิภาคและรัฐวิสาหกิจ และตัวแทนจากภาคประชาชนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการประสานงานและบูรณาการ รวมทั้งสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น

ความสำคัญของการวางแผน (Significance of planning)

1. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกล มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหา ความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานขององค์การ ดังนั้น องค์การจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นต้น

2. ทำให้เกิดการยอมรับแนวคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์การ ทั้งนี้ เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดร์จึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบ (System approach) เข้ามาใช้ในองค์การยุคปัจจุบัน

3. ทำให้การดำเนินการขององค์การบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา ทั้งนี้ เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์การ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

4. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน เพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์การที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์การให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

5. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการและงานวิจัยต่าง ๆ (a rational approach) มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่

แนวความคิดและประโยชน์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน้องค์การบริหารส่วนตำบล

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
2542 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
2542

ทำให้เห็นได้ว่า มีการกำหนดด้วยบทกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่าง
โปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้ จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่
อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยัง
ขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย
และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้อ 5.2 กำหนดให้รัฐ
ต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐ
ทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2549 จึงมีความจำเป็นใน
การใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมี
ความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุ
จุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการ
ใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตาม
แผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการ

ควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้นจะต้องเป็นการ
บริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง จะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับมาตรการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ
และอัตรากำลังจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติการกิจ
ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเร่งกำหนด
จุดมุ่งหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนให้ชัดเจน มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่
สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีความครอบคลุมภารกิจ การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน
อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะสามารถบริหารงานในความ
รับผิดชอบตามที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคจะถ่ายโอนมาให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยสนับสนุนองค์การบริหารส่วน
ตำบลในการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการ
กำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การ
กำหนดแผนงาน / โครงการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนใน
จุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหา / ความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็น
การบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันด้วย

หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน้องค์การบริหารส่วนตำบล ก็คือ
การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่
กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพราะหากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนแล้วการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อย ๆ เมื่อมีปัญหาหรือความต้องการอะไรเกิดขึ้นก็กำหนดแนวทาง

ดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งนอกจากจะต้องแก้ไขปัญหอย่างช้าช้อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้ปัญหา มีความรุนแรงมากขึ้นจนเกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะแก้ไขได้ ดังนั้น การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้ กำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ และศักยภาพของตนเอง อย่างมีระบบ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด แล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใน อนาคตอันใกล้ในอีกทางหนึ่งด้วย

การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. **บรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of Objectives)** การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดหมายปลายทางเพื่อให้ องค์การบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการ วางแผน ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัด ก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่ กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

2. **ประหยัด (Economical Operation)** การวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้ องค์การบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่านับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี ก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์การ

3. **ลดความไม่แน่นอน (Reduction of Uncertainty)** การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลง เพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผล มาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้ว ทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หา แนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

4. **เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basis of control)** การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การ ควบคุมขึ้น ทั้งนี้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัย ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่า แผนกำหนดจุดมุ่งหมายและ มาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

5. **ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (encourages innovation and Creativity)** การ วางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจและเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ (นวัตกรรม) และความคิด สร้างสรรค์ ทั้งนี้ เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้าน การวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์การและยังเป็นการสร้าง ทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

6. **พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation)** ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความ ร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วย เพราะเขารู้ อย่างชัดเจนว่าองค์การคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนั้น การวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนา แรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

7. **พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength)** การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ องค์การมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์การที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

8. **ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination)** การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่อง เอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการ จัดประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์การ

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบล

เพื่อให้แผนพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) แผนพัฒนาจังหวัดและกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงกำหนดกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไว้ แต่ไม่ได้กำหนดห้วงระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาว่าเป็นแผนระยะกี่ปี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญาจึงกำหนดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ไว้ 5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีระยะเวลาครอบคลุมช่วงละ 5 ปี และใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญาสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องพบผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ แนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แล้วจัดทำโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา เสนอผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติโครงการดังกล่าว แล้วแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามห้วงเวลาและขั้นตอนที่กำหนดต่อไป

ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ขอให้กำหนดไว้ในโครงการดังกล่าวด้วยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วน ทันสมัย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ โดยข้อมูลควรแสดงแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการให้ความเห็น ซึ่งข้อมูลที่ควรจัดทำ ได้แก่ ข้อมูลประชากร อาชีพและรายได้ สุขภาพ การศึกษา ทรัพยากร การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์ การลงทุน อุตสาหกรรมและข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น

2. การรวบรวมปัญหาสำคัญของท้องถิ่น

ข้อมูลปัญหาสำคัญของท้องถิ่นที่จะช่วยในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหา ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรรวบรวมปัญหาที่สำคัญไว้ ให้นำแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ในการวางแผนขององค์กรภาครัฐ เรื่องที่ยากและสลับซับซ้อนคือ การวิเคราะห์ปัญหาและเลือกปัญหาที่เหมาะสมเพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในการตอบสนองปัญหา ความต้องการของสาธารณชน และเพื่อความรอบคอบในการพิจารณาปัญหาสาธารณะ องค์การสหประชาชาติได้ให้หลักคิดว่าด้วย “การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา” โดยใช้วิธีการ Rating Scales ซึ่งมีเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการจัดลำดับความสำคัญ รวม 5 เกณฑ์ประกอบด้วย

- ก.ขนาดของกลุ่มคนที่ได้รับประโยชน์
- ข.ความร้ายแรงและเร่งด่วนของปัญหา
- ค.ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ง.การยอมรับร่วมกันของชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอกได้แก่ โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

ปัจจัยภายใน ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณา

- ด้านการบริหาร ได้แก่ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การมอบอำนาจ การกำกับดูแล เป็นต้น

- ระเบียบ กฎหมาย
- บุคลากร ได้แก่ อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม จริยธรรม เป็นต้น
- งบประมาณ รวมทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ
- ระบบฐานข้อมูล
- การประสานงาน/การอำนวยความสะดวก/ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน

ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

- ด้านการเมือง รวมถึงระดับความขัดแย้งและกลุ่มผลประโยชน์
- ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจรวมในเขตพื้นที่ (เช่น ผลผลิต รายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน การใช้ที่ดิน แรงงาน) การเกษตรกรรม การพาณิชย์กรรม การคลัง
- ด้านสังคม
- นโยบายรัฐบาล / กฎหมาย
- เทคโนโลยี

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สามารถพิจารณาได้ ดังนี้

☞ การค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ต้องเป็นการระดมความเห็นจากกลุ่มคนที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างถูกต้อง แท้จริง

☞ เมื่อมีการระดมความเห็นแล้ว ต้องนำมาจัดหมวดหมู่ของประเด็นต่าง ๆ หากมีข้อขัดแย้งหรือความไม่ชัดเจนในประเด็น ความเห็นใด ต้องบันทึกไว้เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ต้องไม่ใช้วิธีการตัดสินเพื่อเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งในทันทีเพราะจะทำให้มีการเผชิญหน้ากัน

☞ เพื่อเป็นการคัดเลือกประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีการนำเสนออย่างหลากหลาย จึงต้องให้ที่ประชุมพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยโดยอาจมีการให้น้ำหนักคะแนนเป็น 4 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้าน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
จุดแข็ง	3	2	1	0
จุดอ่อน	-3	-2	-1	0
โอกาส	3	2	1	0
อุปสรรค/ข้อจำกัด	-3	-2	-1	0

เมื่อมีการจัดลำดับของประเด็นในแต่ละด้านแล้ว จะดึงประเด็นสำคัญมาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ อาจดึงประเด็นสำคัญมาเพียงด้านละ 7 – 10 ประเด็น

ในการวิเคราะห์ SWOT เชิงยุทธศาสตร์นั้น หน่วย หรือขอบเขตในการวิเคราะห์ให้พิจารณาจากเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นที่ปรากฏหรือมีอยู่ในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะถือว่าเป็นปัจจัยภายในที่ใช้ในการวิเคราะห์ ส่วนประเด็นที่ปรากฏหรือมีอยู่ที่ยอยู่นอกเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะถือว่าเป็นปัจจัยภายนอก

ส่วนการวิเคราะห์ SWOT เชิงโครงการ/กิจกรรม หน่วย หรือขอบเขตในการวิเคราะห์จะใช้หน่วยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งที่เป็นทรัพยากรในการบริหารและองค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สภาพท้องถิ่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือสิ่งที่ปรากฏหรือมีอยู่ในขอบเขตที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุมกำกับดูแลได้ จะถือว่าเป็นปัจจัยภายใน ส่วนสิ่งที่ปรากฏหรือมีอยู่แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถควบคุม กำกับดูแลได้ไม่ว่าสิ่งนั้นจะอยู่ในหรือภายนอกเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม ถือว่าเป็นปัจจัยภายนอก

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาองค์กรการบริหารส่วนตำบล

1. การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาองค์กรการบริหารส่วนตำบล

วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึง ถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็น “จุดหมาย” ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเราเชื่อว่าหากสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นแล้ว จะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เรายึดถือ เช่น คุณภาพชีวิตของประชาชน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกัน เป็นต้น วิสัยทัศน์เป็นผลรวมของการสรุปทบทวนจากอดีต พิจารณาปัจจุบันและมุ่งหวังถึงอนาคตข้างหน้า โดยที่การสรุปทบทวนจากอดีต หมายถึง การพิจารณาว่าในอดีตที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเรามีข้อเด่น ข้อด้อยอะไรบ้าง ? โดยประเมินจากภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนการพิจารณาปัจจุบันนั้นคือการพิจารณาว่าในขณะนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเราเป็นแบบใด? คำว่า “แบบใด” ในที่นี้ หมายถึง “บทบาทหน้าที่” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับทวีปและไปไกลถึงระดับโลกก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า คณะจัดทำแผนตระหนักถึงความสัมพันธ์และความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตนอย่างเชื่อมโยงกับเขตพื้นที่ใด การกำหนดวิสัยทัศน์จึงเป็นการตอบคำถามว่า “ท้องถิ่นต้องการอะไรในอนาคต?”

2. การกำหนดภารกิจหลัก หรือพันธกิจ (mission) ในการพัฒนาองค์กรการบริหารส่วนตำบล

เป็นการกำหนดสิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องทำ โดยจะเกิดขึ้นหลังจากที่ทราบแล้วว่าท้องถิ่นต้องการอะไร เป็นอะไรในอนาคตและจะเป็นไปได้เมื่อผลการวิเคราะห์ศักยภาพและการประเมินสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันปรากฏ ผนวกกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและความต้องการ / ความคาดหวังของทุกฝ่ายในท้องถิ่น ดังนั้น การตอบคำถามว่าท้องถิ่นจะต้องทำอะไร เพื่อใคร คำตอบที่เกิดขึ้นก็คือความหมายของคำว่า “ภารกิจหลัก” นั่นเอง

ภารกิจหลัก เป็นข้อความหรือถ้อยแถลงที่แสดงถึงลักษณะหรือขอบข่ายในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับลักษณะการบริหารและการจัดบริการสาธารณะรวมทั้ง แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรหรือภาพลักษณ์ที่ต้องการนำเสนอ และปณิธานหรือปรัชญาในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นขอบเขตของบทบาทหน้าที่หลักหรือขอบเขตของกิจกรรมที่มุ่งเน้นเป็นพิเศษที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

การกำหนดภารกิจหลักมีแนวทางการดำเนินการแยกเป็นสองระดับ คือ

1. พันธกิจในลักษณะที่เป็นอาณัติ (Mandate) ที่ได้รับมอบหมายจากสังคมหรือรัฐ ซึ่งได้แก่ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การกิจหลักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และแสดงถึงความเข้าใจในรายงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ ส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระบุหรือกำหนดภารกิจหลักไว้อย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับและเข้าใจของ บุคคลทุกฝ่ายในองค์กร จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพราะภารกิจหลัก จะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวหรือเป็นหลักการร่วมสำหรับการดำเนินงานในแต่ละด้านของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ภารกิจหลักที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับนโยบาย กฎหมายและระเบียบที่มีอยู่
2. ไม่ขัดแย้งต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย
3. ต้องระบุถึงบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ได้อย่างครอบคลุมรอบด้าน และมีความ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
4. ต้องสะท้อนถึงคุณค่าหลักหรือขอบเขตกิจกรรมที่มุ่งเน้นเป็นส่วนพิเศษ
5. ต้องสนับสนุนและนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดได้

หากเปรียบวิสัยทัศน์เป็นเสมือนจุดหมายปลายทางแล้ว ภารกิจหลักก็เป็นเสมือนเส้นทางที่ถูกต้องชัดเจน ที่จะนำเราไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นโดยสวัสดิภาพ ภารกิจหลักมีอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับองค์กร (Organizational Mission) และระดับส่วนงาน (Departmental Mission) ภารกิจหลักทั้ง 2 ระดับนี้มีความหมาย เดียวกัน แตกต่างกันเพียงขอบเขตของบทบาทหน้าที่ที่ปลีกย่อยลงไปตามลำดับชั้นของโครงสร้างองค์กรเท่านั้น แต่ที่สำคัญก็คือภารกิจทั้ง 2 ระดับ ต้องสอดคล้องสนับสนุนกันและกันอย่างน้อยที่สุดต้องไม่ขัดแย้งกันในการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาก็จะเป็นการแสดงภารกิจหลักระดับองค์กรแต่ขณะเดียวกันหน่วยงานภายใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องมีการกำหนดภารกิจของหน่วยงานประกอบไปด้วย

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดจุดหมายหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จุดหมายหมายเพื่อการวางแผนพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การ ดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะ ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จุดหมายหมายเพื่อการวางแผนพัฒนาที่ยั่งยืนที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. ต้องระบุถึงขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่สนับสนุนและนำไปสู่ภารกิจหลักและบรรลุวิสัยทัศน์ได้ อย่างครอบคลุมรอบด้าน
2. มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นนำวิสัยทัศน์ ภารกิจหลักมาพิจารณากำหนดจุดหมายหมายเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน

การกำหนดจุดหมายหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการกำหนดขอบเขตหรือประเภทของ กิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินการทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและองค์กร ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะ สนับสนุนหรือนำไปสู่การบรรลุภารกิจหลักและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

สาเหตุที่เราควรใช้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกรอบในการกำหนดจุดหมายหมายนั้นก็เพราะเป็นที่พิสูจน์กัน แล้วว่า การพัฒนาที่มุ่งเน้นแต่เพียง “อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ” (Economic Growth) แต่เพียงอย่าง เดียวนั้น ได้ก่อให้เกิดการเผาผลาญทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากมายจนกระทั่งทำให้ระบบนิเวศวิทยา เสียสมดุล ส่งผลให้เกิดวาทภัยและอุทกภัยอย่างรุนแรง ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศและทั่วโลก สภาพการณ์เช่นนี้ หากปล่อยให้ดำเนินต่อไปย่อมบ่อนทำลายขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศโดยเฉพาะในภาค เกษตรกรรมไปในที่สุด

นอกจากนี้ การมุ่งพัฒนาตามแนวทางเดิมโดด ๆ นั้น ยังส่งผลให้เกิด “ลัทธิบริโภคนิยม” ที่ทำลายดุลยภาพระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับการพัฒนาทางจิตใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คนตกเป็นทาสของการเสพ

-10-

วัตถุ จนสูญเสียขีดความสามารถในด้านจิตใจอันที่จะพึงพาความสุขในจิตใจของตนเองจะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ต้องอาศัยที่เป็นวัตถุภายนอกในการจรรโลงความสุขของตนทั้งสิ้น นอกจากการสูญเสียดุลยภาพระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับจิตใจแล้วการพัฒนาตามแนวทางเดิม ยังส่งผลให้เกิดการสูญเสียดุลยภาพระหว่างภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ด้วย อาทิเช่น ระหว่างภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ส่งผลให้ความเจริญในด้านต่าง ๆ กระจุยตัวในเขตเมืองเท่านั้น ละทิ้งให้ชนบทต้องล่มสลายเกิดการอพยพแรงงานจากภาคเกษตรเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมทั้ง ๆ ที่ภาคเกษตรกรรมควรเป็นภาคการผลิตที่ถือเป็นศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศ

ในหลายประเทศที่สามารถสร้างอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างมหัศจรรย์นั้น มักมีความเสื่อมโทรมทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมและจิตใจของประชาชนเป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยนเสมอ แนวคิดในการพัฒนายั่งยืนจึงเกิดขึ้นเพื่อเสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาประเทศและท้องถิ่นเพื่อป้องกันและขจัดผลเสียที่ติดตามมาจากการพัฒนาแบบเดิม

นอกจากนี้ ในปัจจุบัน มีนักรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์หลายท่านเริ่มเล็งเห็นแล้วว่า “อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ” ไม่สามารถใช้เป็นดัชนีหลัก การเจริญเติบโตหรือ (Growth) นั้น จะเกิดขึ้นได้ในภาวะที่สภาพแวดล้อมทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศและระดับโลกมีเสถียรภาพเพียงพอ ในขณะที่ปัจจุบันเมื่อประเทศของเราเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์อย่างเต็มตัวแล้ว เราต้องเผชิญกับ “ภาวะไร้เสถียรภาพ” อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราเร่งที่สามารถส่งผลกระทบได้จากทั่วทุกมุมโลก “ความยั่งยืน” (Sustainability) จึงเป็นดัชนีชี้วัดระดับการพัฒนาที่นับวันจะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ความยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยงานเราในการสร้างเสริมปัจจัยดังต่อไปนี้ให้เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนา



การสร้างดุลยภาพอย่างรอบด้าน (Holistic Balance)

หมายความว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาของเราต้องคำนึงถึงขอบเขตของกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับจิตใจและการพัฒนาภาคการผลิตกับภาคเกษตรกรรมกับการค้า หลักคิดสำคัญที่ใช้พิจารณาว่า สภาวะใดคือสภาวะที่ได้ดุล ก็คือการพิจารณา “ผลกระทบ” สภาวะที่ได้ดุลนั้นคือ สภาวะที่การเจริญเติบโตของส่วนราชการไม่ไปบั่นทอนความเจริญเติบโตของส่วนที่เหลือ



คุณภาพชีวิต

หมายความว่า ในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานั้น เราต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย เราอาจแบ่งคุณภาพชีวิตออกเป็น 2 ระดับ ในระดับแรกคือคุณภาพชีวิตที่จำเป็นต่อความอยู่รอดขั้นพื้นฐานของประชาชน และในระดับที่สองคือคุณภาพชีวิตที่จำเป็นต่อการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ในสูงขึ้น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า คำว่า “คุณภาพชีวิต” นั้นกินความหมายกว้างขวางเพราะครอบคลุมถึงปัจจัยในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ของประชาชนที่จำเป็นทั้งสองระดับ เช่น การศึกษา รายได้ต่อครัวเรือน สุขภาพกาย และสุขภาพจิต สุขอนามัยในหมู่บ้าน เป็นต้น



การอนุรักษ์ควบคู่กับการใช้ทรัพยากรประโยชน์ (Conservation with Utilization)

ในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา นั้น เราต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่มุ่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการกำหนดกิจกรรมอันชาญฉลาดที่จะใช้ประโยชน์จากมันในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย การอนุรักษ์จะเกิดขึ้นควบคู่กับการใช้ทรัพยากรประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อ อัตราการทดแทนสอดคล้องกับอัตราการใช้เสมอ นอกจากนี้หากเราสามารถกำหนดกิจกรรมที่เกื้อหนุนต่อการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือการหาวัสดุอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่า โดยใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพกว่าก็ย่อมเอื้ออำนวยให้เกิดหลักการข้อนี้ในการพัฒนาท้องถิ่นของเรา



การพึ่งพาตนเอง (Self-Dependency)

กิจกรรมที่ทำให้ชุมชนในท้องถิ่นสามารถมีรายได้เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงชุมชนของตนเอง โดยไม่แขวนความอยู่รอดของตนไว้กับแหล่งรายได้ภายนอก คือ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาสอดคล้องกับหลักการข้อนี้ อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่าหลักการข้อนี้แฝงนัยของการทำให้ชุมชนปิดตนเองจากโลกภายนอก

จุดเน้นของหลักการข้อนี้ก็คือ การลดสัดส่วนของรายได้ที่ต้องพึ่งภายนอกให้น้อยลง เช่น การหันกลับมาแสวงหารายได้จากสินค้าหัตถกรรมที่ถือเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในท้องถิ่นเอง อีกทั้งสินค้านั้นก็ยังมีโอกาสทางการตลาดภายในประเทศอยู่อย่างเพียงพอ หากสามารถส่งสินค้าไปขายต่างประเทศได้ก็ถือเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น การพึ่งพาตนเองจึงมิได้หมายความว่าถึงสัดส่วนของรายได้เท่านั้น แต่กินความรวมถึงกิจกรรมที่จะเอื้ออำนวยให้ชาวบ้านสามารถใช้กระบวนการผลิตเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตและนำมาซึ่งรายได้ของตนเอง โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ชุมชนมีอยู่แล้วและเป็นเจ้าของด้วย



คำนึงถึงลูกหลาน (Next Generation)

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่มีได้คำนึงถึงแต่เพียงความเจริญที่เกิดขึ้นแก่คนปัจจุบันเท่านั้น แต่จะคำนึงถึงด้วยว่าความเจริญนั้นจะส่งผลเสียต่อคนรุ่นต่อไปหรือไม่ หากส่งผลเสียก็จะหลีกเลี่ยงไม่ดำเนินการในส่วนนั้นโดยเด็ดขาด

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางโดยรวมของท้องถิ่นเพื่อนำท้องถิ่นไปให้บรรลุความต้องการที่จะเป็นในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์สามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือวัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่นและวัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่อง

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่องต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น เช่น เรื่องการเกษตร การท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น จะต้องอยู่ภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่นที่จะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายตามที่กำหนดโดยภารกิจหลักของท้องถิ่น

ในขั้นตอนของการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานี้การกำหนดวัตถุประสงค์จะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมของการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งอาจแบ่งขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ออกได้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Need) / ปัญหา (Problem) / ข้อจำกัด (Constraint) ศักยภาพ (Potential) หรือเรียกอย่างง่าย ๆ ว่า “การวิเคราะห์ NPCP”

การวิเคราะห์ N หรือความต้องการ จะทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น

การวิเคราะห์ P หรือปัญหา จะทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ มุ่งที่จะจัดการกับสภาพที่บั่นทอนจุดมุ่งหมายหรือประเด็นการพัฒนาที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ C หรือข้อจำกัด จะทำให้ประเมินได้ว่า ขอบเขตของวัตถุประสงค์ควรเป็นไปสักเพียงใด

การวิเคราะห์ P หรือ ศักยภาพ เพื่อให้ทราบว่า มีทรัพยากรหรือปัจจัยใดที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการกับประเด็น เพื่อการพัฒนาบ้าง ทำให้เราสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพที่มีอยู่นั้นได้และจะช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันในเรื่องพื้นฐานการพัฒนาที่มีอยู่ (Baseline) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนานั้นด้วยความต้องการ หมายถึง ความคาดหวังที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อประเด็น/จุดมุ่งหมายการพัฒนา ปัญหา หมายถึง สภาพการณ์อันไม่พึงประสงค์หรือบั่นทอนจุดมุ่งหมายของการพัฒนาแต่อยู่ในวิสัยที่จะจัดการได้ ขณะที่ข้อจำกัดไม่อยู่ในวิสัยที่จะจัดการได้ในอนาคต อันใกล้

ศักยภาพ หมายถึง ทรัพยากรและปัจจัยที่มีอยู่แล้วและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

ขั้นตอนที่ 2 การนำเอาปัญหามาวิเคราะห์ (Problem Analysis)

จากขั้นตอนแรก เมื่อเราสำรวจและค้นหาปัญหาต่าง ๆ มาได้จำนวนหนึ่งแล้ว เราจะนำเอาปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุและความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายหรือประเด็นการพัฒนา ทั้งนี้ ก็เพราะในการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา เราอาจมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหานั้นย่อมหมายถึงการจัดการกับสาเหตุ นอกจากนี้ การเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัญหา ยังช่วยให้เราสามารถคาดเดาถึงผลกระทบที่ปัญหาหนึ่ง อาจจะมีต่ออีกปัญหาหนึ่งด้วย

ปัญหา อาจมีความสัมพันธ์กันสองลักษณะ คือมีความสัมพันธ์กับไม่มีความสัมพันธ์กัน เราอาจแบ่งออกเป็นสามแบบ คือ

- ▶ เป็นสาเหตุของอีกปัญหาหนึ่ง
- ▶ มีสาเหตุร่วมกัน
- ▶ ส่งผลให้อีกปัญหาหนึ่งแปรผันไปอย่างใดอย่างหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนนโยบายที่มีอยู่ตลอดจนกำหนดวัตถุประสงค์

ในขั้นตอนนี้ เราจะทบทวนนโยบายที่อยู่ที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายการพัฒนา เนื่องจากนโยบายถูกกำหนดโดยผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นทิศทางการดำเนินงาน การทบทวนนโยบายจะทำให้วัตถุประสงค์สอดคล้องกับแนวคิดของผู้บริหารท้องถิ่นมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

เมื่อได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจหลัก วัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์ SWOT แล้วขั้นตอนต่อไป คือ การกำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดหรือวิธีการที่แยกแยะข้อบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนไหวขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร อันเป็นการตอบคำถามว่า “ท้องถิ่น จะไปถึงจุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร”

ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นกรอบชั้นนำหรือส่วนหัวกระบวนของชุดแผนงาน ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนที่ท้องถิ่นเลือกที่จะปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งวัตถุประสงค์รวมและวัตถุประสงค์เฉพาะส่วน และเมื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์รวมแล้ว หมายความว่า ย่อมบรรลุถึงภารกิจที่ต้องการด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นมีความสำคัญในเชิงตรรกะ (Logical Linkage) ซึ่งกันและกันของกระบวนการขั้นตอนและระดับต่าง ๆ ของแผนพัฒนาท้องถิ่นเชิงกลยุทธ์

ภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกำหนดแนวทาง (หรืออาจเรียกว่ายุทธศาสตร์ย่อย) เพื่อแสดงให้เห็นแนวทางการดำเนินการให้บรรลุยุทธศาสตร์นั้น

แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดไว้ จะต้องนำแนวทางที่ได้ทั้งหมดมาทำการบูรณาการเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน การบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ที่สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดปริมาณหรือจำนวนสิ่งที่ต้องการให้บรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนาภายในเวลาที่กำหนด
จึงเป็นความเฉพาะเจาะจงในผลที่คาดว่าจะได้รับในเชิงปริมาณตามช่วงเวลาต่าง ๆ ของกระบวนการดำเนินงาน

-13-

เป้าหมายที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. เจ็อนเวลา ควรระบุว่าการทำอะไรให้บรรลุผลเมื่อไหร่
2. ปริมาณ ที่ต้องการจะเกิดขึ้นในจำนวนเท่าไร
3. คุณภาพ เป็นสภาพที่พึงปรารถนา
4. สถานที่ เป็นการระบุถึงเขตพื้นที่ครอบคลุมที่ต้องการ
5. มีความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จริง
6. ควรเป็นข้อความที่แสดงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังโครงการสิ้นสุด
7. กรณีที่มีเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย ควรจัดลำดับความสำคัญหรือความเร่งด่วนไว้

เพื่อให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วน

เป้าหมาย = คำกริยา + มาตรฐานของผลการปฏิบัติงานซึ่งมีการระบุเชิงปริมาณ คุณภาพ สถานที่และกำหนดเวลาไว้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 9 การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 – 8 มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเค้าโครงที่กำหนดจากนั้นจะนำร่างแผนฯเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาและปรับปรุงก่อนนำเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพร้อมกับส่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ประกาศใช้แล้วให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับในการนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนไปปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลเชื่อมั่นว่า เมื่อได้มีการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติแล้วจะสามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องและบรรลุถึงนโยบายในการพัฒนาระดับต่าง ๆ ตลอดจนสามารถพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ แต่การนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีหรือได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการบริหารงานอย่างเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ หรือเครื่องจักรกลต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีหรือได้รับการสนับสนุนทรัพยากรดังกล่าวอย่างพร้อมสรรพแล้ว ย่อมจะทำให้การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ บรรลุผลตามที่มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. สภาพที่ตั้ง

1.1 ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอปากพนัง โดยห่างจากอำเภอปากพนัง ประมาณ 18 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครศรีธรรมราชประมาณ 53 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จด	ตำบลบ้านเพิง
ทิศใต้	จด	ตำบลขนานนกและตำบลปากแพรก
ทิศตะวันออก	จด	ทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	จด	ตำบลบ้านเพิง

1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีเนื้อที่ประมาณ 12,160 ไร่ หรือคิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 19.46 ตารางกิโลเมตร

1.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ อยู่ติดต่อกับบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและเป็นที่ราบลุ่มฝนตกชุกในฤดูฝนมีน้ำท่วมขังเหมาะแก่การทำการเกษตรและประมงชายฝั่งซึ่งเป็นพื้นที่ที่รับน้ำจากคลองหัวไทร ปากพนังมีเขื่อนลุ่มน้ำปากพนังกั้นเอาไว้จึงทำให้มีการระบายน้ำได้ดียิ่งขึ้น

1.4 จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีจำนวน 10 หมู่บ้าน ซึ่งหมู่บ้านทั้งหมดนี้อยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญาเต็มทุกหมู่บ้าน

1.5 ท้องถิ่นอื่นในตำบล

ตำบลท่าพญาไม่มีท้องถิ่นอื่นอยู่ในตำบล

1.6 ประชากร

จำนวนประชากรแยกตามเพศ หมู่บ้านและครัวเรือนดังนี้

หมู่ ที่	ชื่อบ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร			ชื่อ – สกุล กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน	
			ชาย	หญิง	รวม		
1.	บ้านปลายคลอง	49	121	113	234	นางสุกร	เงินถาวร
2.	บ้านท่าเงิน	134	316	296	612	นายบุญฤทธิ์	ช่อชั้น
3.	บ้านคอนขาน	69	130	144	274	นายคูสิต	ทองแผน
4.	บ้านถนน	96	241	264	505	นายถวิล	ธรรมบุญวิทย์
5.	บ้านอ่าวบอน	160	352	367	715	นายประทีป	น้ำขาว
6.	บ้านกลาง	135	355	329	659	นายแสนศักดิ์	บุญพันธ์
7.	บ้านเกาะหัง	171	330	329	659	นายจำเริญ	คงแก้ว
8.	บ้านแสม	70	134	137	271	นางอุไรวรรณ	แก้วสกุล
9.	บ้านสระท่าออก	169	367	366	733	นายปราโมทย์	เรืองดิษฐ์
10.	บ้านริมเขื่อน	131	305	240	545	นายการณ	ศักดิ์พรหม
รวม		1,184	2,651	2,570	5,221		

2. สภาพเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ

ราษฎรส่วนมากของตำบลท่าพญา มีการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการทำนา การปลูกไม้ยืนต้น การปลูกไม้ผล การปลูกพืชไร่ การทำไร่นาสวนผสม เป็นต้น สัตว์เลี้ยงที่นิยมเลี้ยงได้แก่ การเลี้ยงโคพื้นเมือง การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเลี้ยงเป็ดไข่ เป็นต้น สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เป็นต้น รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร และมีอาชีพรับจ้างทั่วไปเฉลี่ย ร้อยละ 10

2.2 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- ปั้มน้ำมันและก๊าซ จำนวน 2 แห่ง
- โรงสี จำนวน 3 แห่ง

3. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 5 แห่ง

-โรงเรียนประถม จำนวน 3 แห่ง แยกเป็น

โรงเรียน	ก่อนประถม (คน)				ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6						รวม (คน)
	อนุบาล 1	อนุบาล 2	อนุบาล 3	รวม (คน)	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	
วัดสระ	26	36	-	62	39	49	44	46	33	62	273
บ้านเกาะทั้ง	-	8	-	8	8	7	11	8	8	12	54
บ้านปลายคลอง	-	-	-	-	-	1	-	5	-	-	6
รวม	26	44	-	70	47	57	55	59	41	74	333

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9
- สำนักสงฆ์ จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 7

3.3 สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน จำนวน 2 แห่ง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5, 7
- อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100%

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา ไม่มีสถานีตำรวจมีแค่ป้อมจุดตรวจ 1 แห่ง

4. การบริหารพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีเส้นทางคมนาคมที่ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจรและเส้นทางในการลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรในตำบล ดังต่อไปนี้

- ถนนลาดยาง จำนวน 6 สาย ระยะทางรวม 18 กิโลเมตร
 1. สายบ้านสระ-บ้านท่าเสริม ระยะทาง 4 กม. ผ่านหมู่ที่ 4, 6, 7, 10
 2. สายบ้านปากบาง-บ้านท่าเงิน ระยะทาง 2.8 กม. ผ่านหมู่ที่ 2, 3, 9
 3. สายบ้านสระ-หนองสีพรหม ระยะทาง 0.750 กม. ผ่านหมู่ที่ 6, 8
 4. สายบ้านในทวด ระยะทาง 1 กม. ผ่านหมู่ที่ 5
 5. สายบางฉัตร-ท่าพญา ผ่านหมู่ที่ 1, 3, 4, 6, 8
 6. ทางหลวงผ่านดินสาย 4013 ปากพั้ง – หัวไทร ผ่านพื้นที่ หมู่ที่ 2, 5, 7, 10
- ถนน คสล จำนวน 8 สาย ระยะทาง 2.05 กิโลเมตร
- ถนนหินคลุก จำนวน 15 สาย ระยะทาง 28 กิโลเมตร
- ถนนหิน จำนวน 3 สาย ระยะทาง 7.30 กิโลเมตร

4.2 การโทรคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีไปรษณีย์หมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง
จำนวนโทรศัพท์ในตำบลแยกได้ดังนี้

หมู่ ที่	ชื่อบ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนโทรศัพท์	
			โทรศัพท์ไร้สาย	ตู้โทรศัพท์สาธารณะ
1.	บ้านปลายคลอง	49	5	1
2.	บ้านท่าเข็น	134	2	-
3.	บ้านคอนขนาน	69	1	1
4.	บ้านถนน	96	2	1
5.	บ้านอ่าวบอน	160	20	-
6.	บ้านกลาง	135	13	-
7.	บ้านเกาะทั้ง	171	22	2
8.	บ้านแสม	70	7	-
9.	บ้านสระท่าออก	169	16	1
10.	บ้านริมเขื่อน	131	6	2
รวม		1,184	94	8

4.3 การไฟฟ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา มีไฟฟ้าใช้ครบทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 847 ครัวเรือน คิดเป็น 71.54 % และใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 6 ครัวเรือน

4.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญามีคลองที่สำคัญ ดังนี้

1. คลองท่าเข็น ผ่านหมู่ที่ 2
2. คลองมาบขวาง ผ่านหมู่ที่ 1, 3, 9
3. คลองบางโค ผ่านหมู่ที่ 6, 8
4. คลองปลาตีน ผ่านหมู่ที่ 4, 8
5. คลองท่าพญา ผ่านหมู่ที่ 5, 9
6. คลองบางไซปก ผ่านหมู่ที่ 7, 10
7. คลองบ้านคอนขนาน ผ่านหมู่ที่ 1 – 3
8. บ่อน้ำตื้นสาธารณะ ผ่านหมู่ที่ 2, 5, 7, 8

4.5 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญามีบ่อบาดาลพร้อมระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 10 แห่ง

5. ศักยภาพในตำบล

ก. จำนวนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 คน (อัตราว่าง 2 คน)

ตำแหน่งในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน (อัตราว่าง 2 คน)

ตำแหน่งในส่วนการคลัง จำนวน 4 คน อัตราว่าง - คน

ตำแหน่งในส่วนโยธา จำนวน 2 คน อัตราว่าง - คน

ข. ระดับการศึกษาของบุคลากร

ประถมศึกษา	จำนวน - คน
มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	จำนวน 5 คน
ปริญญาตรี	จำนวน 5 คน
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน - คน
สูงกว่าปริญญาโท	จำนวน - คน

ค. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จำนวน 11,820,308.84 บาท

- รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง	27,701.26 บาท
- รายได้ที่ส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บให้	8,355,001.58 บาท
- เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	3,437,606.00 บาท

6. ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1. การรวมกลุ่มของประชาชน

ตารางแสดงกลุ่ม / องค์กรชุมชนในตำบลแยกเป็นรายหมู่บ้าน

หมู่ ที่	ชื่อกลุ่ม / องค์กร	กิจกรรม	ปีที่ก่อตั้ง	จำนวน สมาชิก	เงินทุนหมุนเวียน
1	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2548	40	1,020,000
	กลุ่มเลี้ยงโคพื้นเมือง	มีการเลี้ยงโคพื้นเมือง	2546	25	150,000
2	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	111	1,320,000
3	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	49	1,450,000
4	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	69	1,350,000
5	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	123	1,450,000
6	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	126	1,367,000
7	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	196	1,567,000
8	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	54	1,320,000
9	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	159	1,620,000
10	กองทุนหมู่บ้าน	กู้เงิน	2546	126	1,520,000

7. ด้านการเมืองการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและมีการเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2547 มีรายละเอียดสรุปได้ตามตารางดังนี้

หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) การเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกยุคโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้วิสัยทัศน์ประเทศไทยคือ มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้รู้เท่าทันโลก ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรมสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืนอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไว้ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้มีความสำคัญกับ

(1) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความพื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) การเสริมสร้างสุขภาพให้คนไทยมีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

(3) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมและบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองและความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

ให้มีความสำคัญกับ

(1) การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำให้มีรูปแบบที่หลากหลายและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชนมีกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง

(2) การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการ และสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์เป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบเฉพาะวิสาหกิจควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการตลาดและทักษะในการประกอบอาชีพ

(3) การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวน อนุรักษ์ พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้มีความสำคัญกับ

(1) การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยปรับโครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ใช้กระบวนการพัฒนาคลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยและความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ ตลอดจนการบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์การการปรับปรุงกฎ ระเบียบและพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ให้สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต โดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและสวัสดิการสูงสุดแก่ประเทศ การส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

(3) การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบอย่างเสรี เป็นธรรม และป้องกันการผูกขาดกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากด้วยการพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนให้เข้มแข็ง รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ โดยกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณและการเบิกจ่ายและการก่อหนี้ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลังสู่ท้องถิ่น

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญกับ

(1) การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเขต และการจัดการเชิงพื้นที่ภายใต้การจัดทำข้อตกลงกับชุมชนท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ รวมถึงการมีมาตรการหยุดใช้ทรัพยากรที่สำคัญที่ถูกทำลายสูงเป็นการชั่วคราว และการสร้างกลไกแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งการพัฒนากระบวนการจัดการและการป้องกันภัยพิบัติ

(2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายสาธารณะและใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านการเงินและการคลัง รวมทั้งการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยผลักดันให้เกิดระบบประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ระบบประเมินผลกระทบทางสังคมและสุขภาพในโครงการพัฒนาของรัฐ หรือที่รัฐอนุมัติให้ออกชนดำเนินการควบคุมการยกระดับขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตลอดจนมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

(3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน การคุ้มครองทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพจากการคุกคามภายนอก โดยเฉพาะจากพันธกรณีระหว่างประเทศ สร้างระบบการคุ้มครองสิทธิชุมชน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม ส่งเสริมการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ

(1) การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยมวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชน และประชาชนทุกระดับอย่างต่อเนื่องจริงจัง พร้อมทั้งพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสังคมทุกระดับเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการเมืองให้เข้มแข็งและเป็นอิสระมากขึ้น

(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวและรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันให้เข้มแข็ง ส่งเสริมเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายการทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชนเพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

(3) สร้างภาคประชาการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับดูแล และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติการกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชนและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาท

ภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้เห็นความสำคัญและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

(4) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริงพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริตและมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และธุรกิจเอกชนไปเป็น “บริษัทภิบาล” เพิ่มขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภคและเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่งพร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

(6) การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบและขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อสานประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุลโดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจเพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

(7) การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยการพัฒนาศักยภาพ บทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกัน ความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราช สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

3.2 นโยบายในการบริหารราชการของคณะรัฐบาล

1. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครองและการบริหาร โดยกำหนดแนวนโยบายดังนี้

1.1 สนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร โดยเน้นความสำคัญที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญในทุกระดับ

1.2 เสริมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งในภาคการเมืองและภาคราชการ ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ส่งเสริมองค์กรอิสระและประชาชนในการตรวจสอบการทุจริต ประพฤติมิชอบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.3 จัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมือง ที่เสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง วัฒนธรรมและการเรียนรู้ใหม่ทางการเมือง โดยการจัดตั้ง “สภาพพัฒนาการเมือง” ให้เป็นองค์กรหลักในการจัดทำ และดำเนินการให้แผนแม่บทพัฒนาการเมืองประสบความสำเร็จ

1.4 จัดทำแผนแม่บทการใช้ทรัพยากรสื่อสารของชาติการใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ต่อการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน รวมทั้งการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการเน้น การทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของการปฏิรูปการเมือง

1.5 ส่งเสริมเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อจัดระบบสื่อ ภาครัฐ สื่อภาคเอกชนและสื่อชุมชนให้เป็นสื่อสาธารณะอย่างแท้จริง

1.6 ส่งเสริมบทบาทขององค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชน ให้มีบทบาทควบคู่กับองค์กร ภาครัฐในการพัฒนาศักยภาพของประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น

1.7 มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์กรภาครัฐ ให้สอดคล้องกับทิศทางการ นำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมมีความเข้มแข็งและประชาชนมีความสุขด้วยการดำรงชีพตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำรงชีพอย่างพอเพียง มีมโนสำนึก ตลอดจนมี สมรรถนะขีดความสามารถในการให้บริการประชาชน ตามแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

1.8 สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง ตามครรลองระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและปกครองตนเองได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

2. นโยบายเศรษฐกิจ ยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนา เศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเปรียบเสมือนรากแก้วของประเทศ เศรษฐกิจ ระบบตลาดและเศรษฐกิจส่วนรวมให้มีส่วนร่วมในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบความยั่งยืนและความ พอดี โดยเน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำและผนึกกำลังร่วมกับภาครัฐและภาคประชาสังคม เพิ่มความเข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจทั้งสามภาค โดยกำหนดแนวนโยบาย ดังนี้

2.1 ภาคเศรษฐกิจฐานราก เป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งจะต้องเสริมสร้าง ให้เกิดความเข้มแข็งตามแนวทาง ดังนี้

2.1.1 การเกษตรกรรม สนับสนุนให้การพัฒนาการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่เป็น ทางเลือกสำคัญสำหรับเกษตรกรรายย่อย

2.1.2 ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จะได้รับการสนับสนุนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ของผู้บริโภค ตามศักยภาพทางการตลาดในระดับต่าง ๆ คือ ระดับภูมิภาค ระดับชาติและระดับการส่งออก

2.1.3 แรงงาน ซึ่งเป็นฐานรากสำคัญอีกส่วนหนึ่ง จะเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาคแรงงาน ภาคเอกชน และภาครัฐให้ครอบคลุมถึงการพัฒนาคุณภาพและฝีมือของแรงงานในระดับต่าง ๆ

2.1.4 การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจฐานราก จะดำเนินการควบคู่ไปกับการดูแลผู้ที่ไม่พร้อมหรือยังไม่สามารถปรับตัวได้ โดยจัดสวัสดิการสงเคราะห์และบริการทางสังคมที่ จำเป็นอย่างทั่วถึงและดูแลโอกาสในการเรียนรู้ การศึกษา ตลอดจนการฝึกอาชีพสำหรับคนเหล่านี้และลูกหลาน ต่อไป

2.2 ภาคเศรษฐกิจระบบตลาด รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่จะให้กลไกการตลาดสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ภายใต้หลักคุณธรรมและการสร้างความเป็นธรรมในภาคเศรษฐกิจ การจัดการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนและการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลและจะอาศัยกลไกการตลาดเสรีเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วยความเป็นธรรม ดังนี้

2.2.1 การพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้มีการลงทุนทั้งจากในและนอกประเทศในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

2.2.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะอาศัยความเป็นพันธมิตรระหว่างเอกชนและรัฐ ผนึกกำลังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการบริหารจัดการในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภท

2.2.3 การส่งออก ส่งเสริมและผลักดันการส่งออกสินค้าและบริการ โดยมีภาคเอกชนเป็นกลไกขับเคลื่อน ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ และสร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าที่มีความเป็นธรรมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

2.2.4 การท่องเที่ยว พัฒนาประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัยและบริการระดับสากล เน้นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ

2.2.5 พลังงาน ส่งเสริมประสิทธิภาพและประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาและใช้ประโยชน์พลังงานทดแทน การสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ รวมถึงเขตพัฒนารวมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.2.6 โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและวางรากฐานการทำงานอย่างเป็นระบบที่ดี สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดมั่นความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการที่ดีและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2.7 โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา รัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาขึ้น เพื่อเร่งรัดให้มีการสร้างปัญญาในสังคม เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อสร้างความสามารถของประเทศอย่างยั่งยืนตลอดจนสนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกันสร้างนวัตกรรม

2.2.8 การจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

2.2.9 เศรษฐกิจระหว่างประเทศ จะดำเนินนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศทั้งกรอบทวิภาคีและพหุภาคีที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมของภาคประชาสังคมและให้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้อง

2.2.10 การปรับปรุงกฎระเบียบด้านธุรกิจการค้า ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบการค้าให้มีความทันสมัย สร้างความเป็นธรรมและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.3 ภาคเศรษฐกิจส่วนรวม มีแนวทางในการกำหนดนโยบาย ดังนี้

2.3.1 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ โดยจะจัดทำแผนแม่บทการสร้างเสริมประสิทธิภาพแห่งชาติโดยเป็นแผนร่วมกับเอกชนสำหรับภาคเศรษฐกิจที่สำคัญให้เสร็จสิ้นภายใน 6 เดือน

2.3.2 การออม มุ่งสนับสนุนการออมในทุกระดับโดยใช้นโยบายการออมที่เหมาะสม และส่งเสริมจิตสำนึกในการประหยัดเพื่อลดหนี้สินในระดับครัวเรือนและเพื่อการดำรงชีพที่ดีในวัยสูงอายุ

2.3.3 การเงินและการคลัง ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ และมีการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังภาครัฐ โดยการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลและประหยัด

3. นโยบายสังคม รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรม โดยมีนโยบาย ดังนี้

3.1 ส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความร่วมมือในการกอบกู้และฟื้นฟูประเทศชาติในทุกด้าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเผยแพร่ตัวอย่างของความร่วมมือที่ดีและมีความสุขของทุกชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3.2 จัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานคุณธรรมร่วมกับภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชนและสถาบันศาสนา เพื่อสร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน สังคมที่ชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคมเข้มแข็ง สังคมคุณธรรมและสังคมประชาธิปไตย

3.3 เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

3.4 พัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติทางการ จิต สังคมและปัญญา โดยการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่เน้นการมีส่วนร่วมและพัฒนาระบบบริการสุขภาพทั้งยามปกติและฉุกเฉิน

3.5 ส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน เพื่อให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสได้เล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยมเกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

3.6 สร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน องค์กรอาสาสมัคร ภาคธุรกิจ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา รวมทั้งการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดูแลเด็กและเยาวชน คนพิการ คนสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสการสนับสนุนสิทธิสตรี ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.7 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน บนฐานของวัฒนธรรมไทยและใช้สื่อทุกรูปแบบในการสร้างสรรค์สังคม รักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.8 ปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรมโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบการสืบสวนสอบสวน การกลั่นกรองคดีและการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคดี การควบคุมและฟื้นฟูผู้กระทำผิด คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมและให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

3.9 ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม โดยนำระบบงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

4.นโยบายการต่างประเทศ โดยการดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรกับนานาประเทศและสานต่อความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของคุณธรรม ความโปร่งใส ค่านิยม ประชาธิปไตยและการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มีแนวนโยบาย ดังนี้

4.1 ดำเนินบทบาทเชิงรุกในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสนับสนุนความปรองดองและความมั่นคงในชาติโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ในภาคใต้

4.2 ส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค เพื่อให้เกิดเสถียรภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

4.3 เสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียน

4.4 ดำเนินบทบาทสร้างสรรค์ในกรอบสหประชาชาติและกรอบพหุภาคีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสันติภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาข้ามชาติและการสาธารณสุข

4.5 ค้ำครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และเสริมสร้างบทบาทของชุมชนไทยในต่างประเทศ

5. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ เนื่องจากปัญหาวิกฤตการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นสามารถแพร่กระจายความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว จนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชนโดยรวมรัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

5.1 ส่งเสริมการผนึกกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคมและภาควิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่องในยามปกติ และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพให้เพียงพอและทันเวลาในยามไม่ปกติ

5.2 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง มีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้อมปรามและรักษาผลประโยชน์ของชาติ สามารถยุติความขัดแย้งได้รวดเร็ว มีระบบการข่าวที่มีประสิทธิภาพมีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพึ่งตนเองทางทหารและนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อความต่อเนื่องในการรบ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด “เป็นศูนย์กลางการผลิต การตลาดภาคเกษตรมุ่งสู่สากลเป็นเอกแห่งการท่องเที่ยวพร้อมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัด ประกอบด้วย 5 แผนงาน 12 กลยุทธ์ ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ย่อย เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

1.1 กลยุทธ์สนับสนุนและส่งเสริมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อยในภาคการเกษตร

- สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร
- พัฒนาให้ความรู้และเทคนิควิธีการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 กลยุทธ์ส่งเสริมให้มีการทำการเกษตรบนพื้นที่สูงที่ไม่เกิดปัญหากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) ยุทธศาสตร์ย่อย ผลิตภัณฑ์ชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

2.1 กลยุทธ์พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เข้มแข็งและเป็นฐานรายได้เพื่อยกระดับรายได้ของคนในชุมชน

- พัฒนา Branding และ Packaging
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- เพิ่มพูนความรู้และทักษะฝีมือ

2.2 กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างแผนผลิตภัณฑ์ชุมชนในลักษณะ Supply chain เป็น Cluster

(3) ยุทธศาสตร์ย่อย การส่งเสริมการประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

3.1 กลยุทธ์ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ค้ารายย่อย

3.2 กลยุทธ์สนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชนเพื่อการพัฒนาชุมชน

3.3 กลยุทธ์ส่งเสริมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับตลาด

(4) ยุทธศาสตร์ย่อย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

4.1 กลยุทธ์สนับสนุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

4.2 กลยุทธ์สร้างกลไกการใช้ประโยชน์ร่วมเพื่อป้องกันหรือลดข้อขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

4.3 กลยุทธ์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้เป็นฐานการผลิตทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์

สูงสุด

(5) ยุทธศาสตร์ย่อย การบริการประชาชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้

5.1 กลยุทธ์สนับสนุนการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกประชาชน

- ส่งเสริมการจัดตั้งเคาน์เตอร์บริการของรัฐ
- สนับสนุนการจัดบริการโดยใช้ระบบดิจิทัลในรูปแบบของ Amphor Government Outlet

(AGO)

- จัดตั้งศูนย์บริการร่วม (Service Link)

5.2 กลยุทธ์สร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน

ภารกิจ 6 ด้านตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 32

(1) ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- การคมนาคมและขนส่ง
- สาธารณูปโภค
- สาธารณูปการ
- การผังเมือง
- การควบคุมอาคาร

2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- การส่งเสริมอาชีพ
- งานสวัสดิการสังคม
- นันทนาการ
- การศึกษา
- การสาธารณสุข

- การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

- การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
- การป้องกันและรักษาความสงบภายใน
- การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

- การวางแผน
- การพัฒนาเทคโนโลยี
- การส่งเสริมการลงทุน
- การพาณิชยกรรม
- การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

5. ด้านบริการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองและบำรุงรักษาป่า
- การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- การดูแลสถานที่สาธารณะ

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การปกป้อง คุ้มครอง ควบคุม ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑ์สถาน

แห่งชาติ

ศักยภาพการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ศักยภาพด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีถนนสามารถติดต่อกับตำบล อำเภอและจังหวัด จำนวน 4 สาย คือ ทางหลวงแผ่นดิน เลขหมาย 4013 ปากพนัก – หัวไทร ผ่านพื้นที่หมู่ที่ 2, 5, 7 และ 10 ที่อยู่ในความดูแลของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา คือสาย บางฉัตร – ท่าพญา ผ่านพื้นที่หมู่ที่ 1, 3, 4, 6 และ 8 และสาย ท่าเซ็น – ปากบาง ผ่านพื้นที่หมู่ที่ 2 และ 3 และสาย

ศักยภาพด้านการประกอบอาชีพ

10 เขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ในโครงการลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริทำให้มีการส่งเสริมการปลูกพืชทางการเกษตรอย่างจริงจัง และมีการแบ่งโซนกลุ่มอาชีพ ระหว่างการทำนาข้าวและการทำนาทุ้งอย่างชัดเจน ทำให้ความขัดแย้งทางอาชีพลดลง และมีผลให้สามารถพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น มีพื้นที่ที่มีชายฝั่งติดทะเลอ่าวไทยความยาว 12 กิโลเมตร ในพื้นที่ หมู่ที่ 2, 5, 7, 9 และ 10

ศักยภาพด้านการศึกษา

1. มีสถานศึกษาจำนวน 3 แห่ง ซึ่ง 1 ใน 3 มีสถานที่ขยายการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 แห่ง จึงสามารถพัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมให้เป็นพลังพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน ซึ่งสามารถเป็นฐานในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้

2. ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีสิทธิ์ที่จะจัดการศึกษา และฝึกอบรมอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาได้ ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการศึกษาได้ตรงกับความต้องการ

ต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น ประกอบกับกระแสความร่วมมือของผู้นำชุมชนในท้องถิ่นซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนย่อมทำให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ด้านศักยภาพศิลปวัฒนธรรม

มีวัดสระและสำนักสงฆ์เกาะแก้วณมิตร ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน โดยเฉพาะวัดสระมีโบราณสถานและโบราณวัตถุอยู่หลายอย่าง เช่น พระลาก

ศักยภาพด้านคุณภาพชีวิต

มีสถาบันส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุม เช่น พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ, พ.ร.บ.ประกันสุขภาพและในพื้นที่ของตำบลมีกลุ่มชมรมที่ร่วมกันดูแลสุขภาพด้วยตนเอง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึง “ศักยภาพ” ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญาว่ามีอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อการนำมาใช้เป็นโอกาสในการพัฒนาตำบลตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนาจากความต้องการของประชาชน

ข้อบ่งชี้ปัญหา	ข้อบ่งชี้ปัญหา/พื้นที่เป้าหมาย เป้าหมายกลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
1.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน 1.1ความต้องการให้ถนนที่สัญจรไปมาเป็นถนนที่มีสภาพถาวรมั่นคงใช้ได้ทุกฤดูกาล ลักษณะของปัญหา ถนนที่ใช้อยู่ในสภาพปัจจุบันส่วนมากเป็นถนนดินลูกรังและถนนหินคลุก เมื่อใช้ไปไม่นานหรือมีฝนตกจะทำให้ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ 1.2ความต้องการมีสถานที่ออกกำลังกายพักผ่อน ลักษณะของปัญหา ในตำบลส่วนใหญ่ไม่มีสถานที่จัดทำกิจกรรมกีฬาและสถานที่พักผ่อนทำให้ประชาชนและเยาวชนมีเวลาว่างจึงไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ	ทั้งตำบล ทั้งตำบล	อบต.มีนโยบายที่จะปรับปรุงก่อสร้างถนนให้มีสภาพที่ถาวร อบต.มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีสถานที่ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ

ขอบข่ายปัญหา	ขอบข่ายปัญหา/พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
2.ด้านสังคม 2.1ความต้องการให้มีการดูแลสวัสดิภาพของผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ลักษณะของปัญหา ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุขาดการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องความเป็นอยู่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและการแยกไปมีครอบครัวของหนุ่มสาว 2.2ความต้องการให้มีการสนับสนุนกิจกรรมงานประเพณี ลักษณะของปัญหา ในท้องถิ่นชุมชนมีกิจกรรมงานประเพณีที่เกี่ยวข้องกันหลายกิจกรรม เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีงานสารท ๑๑ แต่ชุมชนขาดงบประมาณในการจัด	ทั้งตำบล ทั้งตำบล	อบต.มีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ อบต.มีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนในการจัดกิจกรรม

ขอบข่ายปัญหา	ขอบข่ายปัญหา/พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
4.ด้านการเมืองการบริหาร 4.1ความต้องการให้ อบต.จัดหาสถานที่ติดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารและป้ายประชาสัมพันธ์ ลักษณะของปัญหา การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของ อบต.ไปไม่ถึงเนื่องจากขาดสื่อ ช่องทางการกระจายข่าว 4.2ความต้องการให้มีครุภัณฑ์ วัสดุ ตลอดจนสำนักงานที่ทันสมัย ลักษณะของปัญหา ปัจจุบันครุภัณฑ์สำนักงานมีสภาพชำรุดและไม่เพียงพอกับปริมาณงานรวมทั้งอาคารสำนักงานมีสภาพคับแคบ ชำรุดทรุดโทรม	ทั้งตำบล สำนักงาน อบต.	อบต.มีนโยบายที่จะเพิ่มช่องทางการกระจายข่าวสารให้ทั่วถึงมากขึ้น อบต.มีโครงการที่จะปรับปรุงและจัดหาครุภัณฑ์และสำนักงานให้มีความทันสมัย

ขอบข่ายปัญหา	ขอบข่ายปัญหา/พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
5.ด้านสิ่งแวดล้อม 5.1ความต้องการให้มีการปรับปรุงดูแลรักษาและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ลักษณะของปัญหา เนื่องจากพื้นที่ที่อยู่ริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทยถูกคลื่นซัดทำให้พื้นที่ขาดหายไปเรื่อย ๆ 6.ด้านแหล่งน้ำ 6.1ความต้องการให้มีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ ลักษณะของปัญหา เนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภคที่ถาวรทำให้ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง 6.2ความต้องการให้มีระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ ลักษณะของปัญหา เนื่องจากสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ลุ่มเมื่อเกิดฝนตกมักเกิดน้ำท่วมขังได้ง่าย	ชายทะเลหมู่ที่ 2, 5, 7, 9, 10 ทั้งตำบล ทั้งตำบล	สภาพพื้นที่ที่มีแนวโน้มถูกคลื่นลมทะเลกัดเซาะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อบต.มีนโยบายที่จะพยายามแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างถาวร อบต.มีนโยบายที่จะก่อสร้างระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายการพัฒนา

วิสัยทัศน์ ประชาชนมีอาชีพเสริม เพิ่มพูนรายได้ กระจายการพัฒนาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. แก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. จัดให้มีการบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ
3. ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว
4. การกิจตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2542

5. การกิจตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5

พ.ศ. 2546

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. เส้นทางจราจรทั้งทางบกและทางน้ำสามารถใช้ได้สะดวกทุกฤดูกาล
2. ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
3. ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารจากหน่วยงานราชการได้รวดเร็ว
4. พัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุให้เสมอเท่าเทียมคนปกติทั่วไป
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคม ให้ปลอดจากยาเสพติดโดยมีกิจกรรม ประเพณี เป็นต้นนำ

การพัฒนา

6. การบริหารงานด้านบุคลากรเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารและบริการตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเงินการคลังให้มีการบริหารจัดการที่ดีให้บริการประชาชน รวดเร็ว เสมอภาคและมีความประทับใจ

7. ประชาชนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

วัตถุประสงค์การพัฒนาตำบล

1. เพื่อสร้างสรรค์ อบต.ให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่บนพื้นฐานความสมดุลแห่งวิถีชีวิตชนบท
2. เพื่อพัฒนาการคมนาคมขนส่งสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายของประชาชน
3. เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีน้ำประปาที่สะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ
4. เพื่อให้ประชาชนมีโทรศัพท์ใช้อย่างเพียงพอ
5. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มมากขึ้น และได้ประโยชน์สูงสุดจากแหล่งน้ำที่มีอยู่
6. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา การบริการสังคม
7. เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินการคลังของ อบต. ให้มีความมั่นคง มีทรัพยากรการเงิน ครอบคลุมการพัฒนามาทุกด้าน ทั้งการพัฒนาดิน การพัฒนาเมืองและการพัฒนาการบริการ
8. เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต เพิ่มคุณภาพของการผลิต ลดความเสี่ยงในเรื่องราคาผลิตผลทางการเกษตร เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้
9. เพื่อให้ผลผลิตจากอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีมาตรฐานสากล สามารถส่งไปจำหน่ายในตลาดทั่วไปได้
10. เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน ชุมชนของตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกชุมชนและเงินทุนนอกระบบหรือฟัฟงน้อยที่สุด

11. เพื่อให้เครือข่ายองค์การชุมชนทุกระดับมีความเข้มแข็ง เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
12. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญด้านการพาณิชย์มากขึ้น
13. เพื่อให้ตลาดภายในและภายนอกท้องถิ่น รองรับผลิตภัณฑ์ของประชาชน
14. เพื่อให้ประชาชนรู้จักการบำรุงรักษาดินและใช้ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
15. เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูง เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี
16. เพื่อให้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวของสังคมและเสริมสร้างให้สังคมเข้มแข็งเป็นสังคมคุณภาพอย่างแท้จริง
17. เพื่อให้วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวสังคมและเสริมสร้างให้สังคมเข้มแข็ง
18. เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการฟื้นฟูพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างจริงจัง
19. เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า
20. เพื่อให้สมุนไพรไทยและแพทย์แผนไทยได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังต่อเนื่อง ซึ่งจะลดภาระของประเทศที่ต้องเสียเงินตราให้ต่างประเทศในการซื้อขาย
21. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
22. เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชนปลอดภัยเสพติดทั้งหมดหรือให้มากที่สุด
23. เพื่อให้หมู่บ้านชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดอบายมุขและความไม่สงบเรียบร้อยต่าง ๆ
24. เพื่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว
25. เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขอาชญากรรม อบายมุข ยาเสพติดและความไม่สงบเรียบร้อยต่าง ๆ
26. เพื่อให้การเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นพัฒนามากยิ่งขึ้น เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
27. เพื่อให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพได้รับผลประโยชน์จากผลของการพัฒนาการเมือง
28. เพื่อให้สังคมส่วนรวมมีความเข้มแข็ง มั่นคง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมจากผลการพัฒนาการเมือง
29. เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ พัฒนาและถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างคุ้มค่าที่สุด
30. เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่มนุษย์น้อยที่สุด
31. เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดจิตสำนึกในการดูแลรักษาและแก้ไขปัญหาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการคมนาคมขนส่ง	1.การพัฒนาและปรับปรุงเส้นทาง คมนาคม	ส่วนโยธา
	2.จัดระบบจราจรให้มีประสิทธิภาพมี ความปลอดภัย ในการจราจร	ส่วนโยธา สำนักงานปลัด
2.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ	1.พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ ประชาชน	สำนักงานปลัด
3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาคน และสังคม	1.การพัฒนาหาแหล่งการรับรู้ข่าวสารให้ ทั่วถึง	สำนักงานปลัด
	2.การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาการศึกษา	สำนักงานปลัด
	3.การพัฒนาใช้กีฬาเป็นยุทธศาสตร์ พัฒนาคนและสังคม	สำนักงานปลัด
	4.การพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	
	5.การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมงานประเพณี	

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ	1.การพัฒนาจัดทำระบบระบายน้ำให้มี ประสิทธิภาพ 2.การพัฒนาจัดหาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภคที่สะอาดให้พอเพียง	ส่วนโยธา ส่วนโยธา สำนักงานปลัด
5.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสาธารณสุข	1.การพัฒนาคูแลรักษาพยาบาล แนะนำ ป้องกันมิให้ แพร่ขยายและช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟู ผู้ป่วย	สำนักงานปลัด, ส่วนการคลัง,ส่วน โยธา
6.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านบริหารและจัดการ	1.การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงาน 2.การพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ในการทำงาน 3.การพัฒนางานบริการเชิงรุกเพื่อให้ ได้รับการบริการอย่าง ทั่วถึง 4.การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	สำนักงานปลัด, ส่วนการคลัง,ส่วน โยธา สำนักงานปลัด, ส่วนการคลัง สำนักงานปลัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
7.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม	1.การพัฒนาดูแลรักษาลำคลองและ พื้นที่ชายฝั่ง 2.การพัฒนาปรับปรุงทัศนียภาพบริเวณริมถนน และสถานที่สำคัญ	สำนักงานปลัด สำนักงานปลัด

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

การนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา เป็นการนำแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ มากำหนดโครงการที่จะดำเนินการในปี 2557 – 2561 เพื่อนำไปดำเนินการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ โดยกำหนดเป้าหมายเป็นรายปี และกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการนำโครงการต่าง ๆ ไปดำเนินการ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะนำไปกำหนดเป็นโครงการย่อยในแต่ละปีต่อไป

การติดตามผล คือการตรวจสอบงานที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติ ด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ว่าได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอน/กิจกรรม ที่กำหนดไว้หรือไม่ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงใด อยู่ภายใต้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้หรือไม่

การประเมินผล คือการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ได้จากการติดตามผลระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง

1. ความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่ทำไปแล้วนั้นได้ผลมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร
2. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน เช่น ปัญหาทางการเงิน (การเบิกจ่ายล่าช้า) ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาทางด้านเทคนิคและปัญหาอื่น ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดไว้
3. ผลที่ได้รับจากโครงการมีอะไรบ้าง มีปัญหา รวมทั้งข้อดีต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางสำหรับจัดทำโครงการต่อไป
4. ทบทวนถึงผลสำเร็จของโครงการและผลกระทบต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนโครงการในอนาคต

องค์กรรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีสำนักงานปลัด อบต. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล

วิธีการติดตามและประเมินผล

การติดตามผล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา กำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลภายใต้แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี โดยดำเนินการติดตามและประเมินผลเป็นรายไตรมาส เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าได้มีการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือไม่ และได้ดำเนินการตามกิจกรรม

และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ใช้งบประมาณเท่าใด ผลการดำเนินงานแล้วเสร็จหรือกำลังดำเนินการ ยังไม่ได้ดำเนินการ หรืออื่น ๆ แล้วสรุปผลภาพรวมว่าได้ดำเนินการเป็นสัดส่วนเท่าใด ตามที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนา

รูปแบบการติดตามผล

สำนักงานปลัด อบต. ได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงาน สัดส่วนการดำเนินงาน ดังนี้

.....